FOLKETINGET

Folketingstidende
Tillæg A

Beslutningsforslag nr. **B 44** Folketinget 2026-27

Fremsat den 3. november 2026 af Pernille Vermund (LA), Mads Strange (LA) og Alex Vanopslagh (LA)

Forslag til folketingsbeslutning

om at bryde ATP's monopol og give danskerne frit valg af pensionsselskab

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår at gennemføre de nødvendige lovændringer, som ophæver Arbejdsmarkedets Tillægspensions (ATP's) monopol. Lovgivningen skal sikre, at danskerne frit kan vælge, hvor de vil placere deres obligatoriske tillægspension.

Bemærkninger til forslaget

Formålet med dette beslutningsforslag er at give danskerne frit valg af pensionsselskab og bryde Arbejdsmarkedets Tillægspensions (ATP's) monopol.

Frit valg af pensionsselskab

Med vedtagelsen af dette beslutningsforslag skal det være muligt for nuværende ATP-medlemmer at flytte deres eksisterende pensionsmidler til andre pensionsselskaber, lige såvel som det skal være muligt at fravælge ATP og indbetale til andre pensionsselskaber. Det skal også være muligt at beholde sin nuværende ordning hos ATP.

Forslaget vil bidrage til at skabe sund konkurrence på pensionsmarkedet, som vil tvinge pensionsselskaberne til at levere bedre resultater.

Dermed tages der med dette beslutningsforslag et opgør med ATP's monopol, der ikke tjener danskernes økonomiske interesser.

Forslagsstillerne understreger, at målet ikke er at afskaffe tillægspensionen, men derimod at modernisere rammerne for den. Ved at give borgerne det frie valg og indføre sund konkurrence på pensionsmarkedet sikres det, at danskernes tvungne opsparinger forvaltes ud fra den enkeltes ønsker. Det er forslagsstillernes opfattelse, at tiden er løbet fra statslig tvang på dette område, og at danskerne ligesom på det øvrige pensionsmarked bør have samme ret til at vælge, hvilket pensionsselskab der skal forvalte deres tillægspension.

ATP i dag

ATP blev oprettet i 1964 for at sikre pensionister et supplement til folkepensionen. I dag omfatter ordningen stort set alle voksne danskere. Hver måned indbetales der obligatoriske bidrag til produktet ATP Livslang Pension, som er en garanteret, livslang månedlig ydelse (»ATP's historie« og »Hvad er ATP Livslang Pension? «, atp.dk).

Størrelsen på det månedlige ATP-bidrag fastsættes af ATP's bestyrelse og godkendes af repræsentantskabet, jf. § 15, stk. 1, i ATP-loven (lovbekendtgørelse nr. 1142 af 1. november 2024 om Arbejdsmarkedets Tillægspension).

Finansieringen af bidraget er opdelt således: Arbejdsgiveren indbetaler totredjedele af beløbet, mens lønmodtageren finansierer en trejdedel af beløbet, jf. § 15, stk. 6, i ATP-loven.

For en lønmodtager med en månedlig arbejdstid på mindst 117 timer udgør det samlede ATP-bidrag i 2026 297 kr. om måneden, hvoraf lønmodtagerens andel udgør 99 kr., mens arbejdsgiverens andel udgør 198 kr. (»Gældende satser for ATP-bidrag«, virk.dk).

ATP står for at forvalte og udbetale ATP Livslang Pension (»Vores formål«, atp.dk). For så vidt angår ATP's investeringsstrategi, skal ATP investere sine midler ud fra det såkaldte prudent person-princip, som indebærer, at danskernes interesser skal varetages bedst muligt. Således skal ATP være i stand til at identificere, forvalte, overvåge, kontrollere og rapportere om risici ved investeringerne. Princippet indebærer, at ATP skal have fokus på den samlede porteføljes sikkerhed, kvalitet, likviditet og rentabilitet. Derudover skal ATP tilstræbe betryggende sikkerhed, opretholdelse af midlernes realværdi og højest muligt afkast, jf. noter til lovens § 26, stk. 1 (Andreas Lottrup i Karnovs Lovsamling, note 511 til APT-lovens § 26).

Hertil bemærkes, at ATP investerer 60 pct. af bidraget med lav risiko, mens 20 pct. investeres med en højere risiko, hvilket blev indført i 2022 for de medlemmer, der havde mere end 15 år til folkepensionsalderen. De resterende 20 pct. investeres for at forhøje medlemmernes pension med bonus (»Sådan fremtidssikrer vi ATP Livslang Pension«, atp.dk).

ATP lever ikke op til sit investeringsansvar

Det er forslagsstillernes opfattelse, at ATP i de senere år har fejlet markant i at løfte sit investeringsansvar. En række fejlslagne investeringer og historiske milliardtab har svækket danskernes pensionsmidler og undermineret tilliden til institutionen. F.eks. investerede ATP samlet set 2,3 mia. kr. i den svenske batteriproducent Northvolt, hvorefter virksomheden gik konkurs, og ATP måtte indrømme, at pengene stort set var tabt. Det samme skete for det danske brintselskab Green Hydrogen Systems, der gik konkurs, hvor ATP endte med et tab i millionklassen. Derudover trak ATP sig i 2025 som medejer af TDC, hvorefter ATP nægtede at oplyse, hvor mange af danskernes pensionspenge der var forsvundet i investeringen – beregninger peger dog i retning af et milliardtab. Sidste år kom det desuden frem, at ATP alene siden 2021 havde tabt omkring 200 mia. kr. af danskernes pensionspenge (»ATPs omdømme har aldrig været dårligere: Pensionsselskabet lander på katastrofal bundplads i ny måling«, berlingske.dk, den 6. november 2025).

De dokumenterede økonomiske tab understreger det urimelige i, at danskerne ved lov tvinges til at placere deres penge i ét statsligt selskab. Det nuværende monopol frataget danskerne muligheden for at vælge en pensionsudbyder efter deres individuelle behov, etiske ønsker og personlige risikoprofil. Forslagsstillerne mener derfor, at ATP's monopol skal ophøre, og at danskerne skal gives frit valg af pensionsselskab.

Skriftlig fremsættelse

Pernille Vermund (LA):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at bryde ATP's monopol og give danskerne frit valg af pensionsselskab.

(Beslutningsforslag nr. B 44)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.